

Aan de leden van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en alle gemeenteraden van Nederland

Onderwerp: Geen verwijdering vingerafdrukken uit reisdocumentatie administraties

Geachte volksvertegenwoordigers,

Het drama van de Paspoortwet-2009 is nog in volle gang.

Bij deze vragen we uw aandacht voor slechts één facet hiervan, namelijk de onverkwikkelijke gang van zaken met betrekking tot de opslag van vingerafdrukken in de gemeentelijke databases.

Nog los van het feit dat de Nederlandse overheid op onnavolgbare wijze, denkt uitvoering te kunnen geven aan de beveiliging van de buitengrenzen van het Schengengebied¹, door vingerafdrukken op te blijven slaan in reisdocumenten waarvan vaststaat dat in minstens 20 à 25% van de gevallen deze gegevens niet overeenkomen met die van de drager van de documenten. En door bovendien deze biometrische gegevens ook nog eens op te slaan in op afstand uitleesbare Radio- Frequentie- chips, die per definitie niet afdoende te beveiligen zijn.

Nog steeds vingerafdrukken geëist voor het verkrijgen van een reisdocument en geldig identificatiebewijs

Hoewel (toenmalig) minister Donner 3/4 jaar geleden de Tweede Kamer liet weten 'VOOR NU' de opslag van vingerafdrukken stop te zetten, worden tot op de dag van vandaag vingerafdrukken geëist voor het aanvragen van een paspoort of ID-kaart.

Wie geen vingerafdrukken afgeeft, vanwege principiële redenen of uit veiligheidsoverwegingen, wordt het verstrekken van een reisdocument/geldig identiteitsdocument geweigerd.

OOK wanneer betrokkenen desnoods genoeg willen nemen met een tijdelijk document, waardoor zij ieder jaar opnieuw een geldig document zouden moeten aanvragen omdat deze documenten maar voor maximaal 12 maanden kunnen worden uitgegeven, wordt hen dit geweigerd. Ondanks het feit dat deze documenten niet onder de Europese regelgeving vallen en de Paspoort Uitvoeringsregeling de mogelijkheid geeft om 'op grond van een tijdelijke belemmering' geen vingerafdrukken te hoeven registreren.

Verwijdering vingerafdrukken fictie

Prompt na zijn toezegging op 27-4-2011 kwam de minister terug op zijn uitlatingen tegenover de Tweede Kamer en voltallige pers. Vandaar dat tot op heden zowel burgers als politici, massaal onwetend blijken te zijn dat het opeisen van de vingerafdrukken door de Staat gewoon is doorgegaan.

De minister liet al diezelfde dag weten dat 'stoppen met opslag' niet de afgifte betrof en niet de verwerking van de vingerafdrukken in de documenten. Per brief van 19 mei 2011 werd ook afbreuk gedaan aan de toezegging dat er gestopt zou worden met de opslag in de databases van de reisdocumentenadministraties. Het zou nu gaan om een 'beperkte opslag' die als opslag geen naam mocht hebben en dus glashard als stopzetting van de opslag werd gepresenteerd in zowel ministerieel schrijven als via uitlatingen van de landsadvocate in de vele Paspoortrechtszaken.

Inmiddels spreekt nu ook de overheid niet langer van stopgezette, doch van 'zeer beperkte opslag'. Dit betreft dan het feit dat de bewaartermijn van alle vingerafdrukken in de gemeentelijke reisdocumentendatabases juridisch is teruggebracht van 11 jaar naar 'de termijn van afgifte van het

document'. En de praktische aanpassing dat van aanvragen die na 31-7-2011 werden gedaan, de vingerafdrukkenopslag bij uitgifte automatisch zou worden verwijderd uit deze databases.

Met die automatische verwijdering uit de databases bleef overigens de mogelijkheid bestaan dat veiligheids-en inlichtingendiensten al voor de verwijdering over de gegevens konden beschikken (op grond van de wet WIVD-2002) en dat justitie voor identiteitsvaststelling van verdachten de database, onder voorwaarden, kon bevragen. Ook de fabrikant Morpho, waaronder de onderzoeksafdeling, bleef beschikken over de vingerafdrukken. De VS zouden op grond van de Patriot Act deze gegevens via de fabrikant kunnen opeisen. En last but not least was het onduidelijk of het überhaupt mogelijk zou zijn om ook de logbestanden en andere sporen van de opslag, waarmee de vingerafdrukken alsnog te determineren zijn, technisch te verwijderen.

Op 22 september liet de minster de Tweede Kamer echter geruststellend weten dat hoe dan ook uiterlijk op 1 oktober 2012 alle vingerafdrukken en sporen ervan, behoudens de opslag in de documenten, zouden zijn verwijderd. Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25764-52.html>

Op 25-1-2012 bleek tijdens zitting van de bestuursrechtbank van Amsterdam, dat er helemaal geen sprake is van verwijderen van vingerafdrukken. De vingerafdrukken van de nieuwe aanvragen zijn, zoals dat na doorvragen van de rechter werd toegegeven, 'niet verwijderd, maar niet-raadpleegbaar gemaakt'. Bron: <https://www.vrijbit.nl/dossier/registratie/dossier-paspoortwet/item/871-uitzicht-daarop-ook-niet.html>

En onomwonden gaf de ambtenaar van het ministerie ter zitting vervolgens ook toe dat van daadwerkelijke verwijdering van de nieuwe, noch van de oude vóór 21-7-2011 afgegeven vingerafdrukken van ruim 5 miljoen burgers, sprake is. Zelfs niet of dat over een jaar wel het geval zal kunnen zijn.

Achteraf valt in de brief van 22-9-2011 te lezen dat de minister al goochelt met de begripsverwarring tussen 'verwijderen' en 'raadpleegbaar zijn'. Maar daar wordt nog wel uitdrukkelijk geschreven dat onder het niet meer raadpleegbaar zijn dient te worden verstaan dat de gegevens daadwerkelijk zouden zijn verwijderd.

Vingerafdrukweigeraars in de steek gelaten

Uit bovenstaande blijkt duidelijk dat de regering zowel tegenover de burger als tegenover de politiek niet de waarheid vertelt.

Moedwillig mogen we wel stellen, als we lezen in de brief van 22-9-2011 dat de programmatuur van de decentrale reisdocumentenadministraties nog moest worden onderzocht, door het ingeschakelde bedrijf Fox-it, om na te gaan **waar** (sporen van de) aanvraaggegevens worden opgeslagen!

Tijdens de zitting op 25-1-2012 viel ook uit de bewoordingen van de ambtenaar van het ministerie op te maken dat de overheid die onder ieder beding de vingerafdrukken van de burgers in bezit wil krijgen, feitelijk zelf geen idee heeft over waar en hoe die gegevens worden verwerkt. Citaat: " Of er van verwijdering sprake zal kunnen zijn over een jaar is afhankelijk van wat men eventueel allemaal tegenkomt", bij alle tests die momenteel worden uitgevoerd.

Als er niet heel snel maatregelen worden getroffen zal tijdens de volgende rechtszaken op 8 maart 2012 (bestuursrechtbank Utrecht zaak Boers) en op 2 april 2012 bij de Raad van State (hoger beroep v. Luijck, Willems en Kooistra) ongetwijfeld aan de orde komen waarom politieke partijen de minister niet aan zijn belofte hebben gehouden en de burger wel aan zijn lot overlieten.

Oproep aan de politiek

De Tweede Kamerleden vragen we bij deze om niet langer te dralen en de Paspoortaffaire stop te zetten.

Niet langer af te wachten wanneer het rapport over het functioneren van het ministerie/agentschap BPR, in het verleden, wordt gepresenteerd (zoals de TK fracties naar welingelichte bron blijken te hebben afgesproken), maar iets te doen aan de actuele noodsituatie van burgers die geen vingerafdrukken kunnen afstaan.

Let u daarbij op het gegeven dat het nu al voor de bezwaarden in procedure tegen de Paspoortwet zeer belastend is om zich juridisch te verweren tegen de onrechtmatige paspoortwetgeving, en vanaf

1 juli 2012 het recht op een 'faire rechtsgang' alleen al uit financieel oogpunt nagenoeg onbetaalbaar wordt.

De Eerste Kamerleden vragen wij om gebruik te maken van hun bevoegdheid om de huidige minister schriftelijk om opheldering te vragen. En om zich uit te spreken over de wenselijkheid dat er een mogelijkheid moet worden geboden aan de burgers, die zich niet aan deze vingerafdruk terreur willen onderwerpen, om hen minstens een tijdelijk document te verstrekken waarmee zij kunnen voldoen aan nationale identiteitsverplichtingen en zich als vrije inwoners van de Europese Unie en vrije wereldburgers kunnen bewegen.

Let u er daarbij op, tijdens het aanstaande debat over de toegang van de burger tot het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), dat burgers momenteel gedwongen worden om een beroep te doen op nationale en internationale rechtsinstanties, enkel en alleen om van de Staat te kunnen afdwingen dat hun fundamentele grondrechten (op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, lichamelijke integriteit, veiligheid en fair trial) worden gerespecteerd.

Inzet voor de ontwikkeling van een wetgevingsproces waarbij de grondrechten worden gerespecteerd, zoals deze zijn vastgelegd in de Europese Verklaring voor de Rechten van de Mens, en niet voorbij wordt gegaan aan duidelijke jurisprudentie van het EHRM hieromtrent, lijkt de aangewezen weg om de werkdruk van het EHRM te verminderen in plaats van het pad te bewandelen om, wegens werkdruk of onwelgevallige uitspraken, de burger de gang naar Staatsburg te bemoeilijken.

Dat geldt in zijn algemeenheid ook voor een beleid waarbij de Senaat nimmer meer toestemming zou kunnen verlenen aan wetsvoorstellen waarvan niet duidelijk is hoe die in de praktijk uitwerken voor de burger².

De gemeenteraadsleden roepen wij op om alsnog de burgemeester ter verantwoording te roepen over het doorgaan met de opslag van biometrische gegevens in de gemeentelijke databases, waar zij verantwoordelijk voor zijn en ú aansprakelijk.

Let u er daarbij tevens op dat dit niet enkel de opslag van vingerafdrukken betreft, maar dat het ook de digitale gezichtsopname betreft, die na verwerking van de aangeleverde pasfoto niet zonder expliciete vooraf gegeven toestemming van de burger zou mogen worden bewaard, omdat het mogelijk gebruik hiervan³ verder strekt dan het doel⁴ waarvoor de pasfoto's zijn aangeleverd.

Wij verzoeken u alles te doen wat er in uw vermogen ligt als burger en als volksvertegenwoordiger om een eind te maken aan de onleefbare toestand van principiële bezwaarden tegen de onrechtmatige, onveilige en naar het zich laat aanzien onverwijderbare opslag van biometrische gegevens door de overheid.

Ook vragen wij u ons een schriftelijke reactie op deze oproep te sturen.

In afwachting van uw reactie met vriendelijke groet namens het bestuur van Burgerrechtenvereniging Vrijbit,

Mevr. J.M.T. Wijnberg- voorzitter

¹ Doel van de EU Verordening die aan de Paspoortwet ten grondslag ligt.

² Hetzij door onvoldoende of onjuiste onderbouwing van de voorstellen zelf, geen zicht verlenen op de stapel effecten door samenhang met andere wet-en regelgeving of door constructies waarbij de invulling van holle wetgeving, buiten de democratische besluitvorming om, wordt overgelaten aan algemene maatregelen van bestuur.

³ Mogelijk gebruik voor automatische gezichtherkenningsystemen

⁴ Doel: vervaardiging van reisdocumenten en vastlegging in administratie van verificatiemogelijkheid of een uitgegeven of nieuw aan te vragen document overeenkomt met dat van de drager van het document.